

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Факультет соціально-економічної освіти та управління

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова
Протокол № _ від «__» березня 2018р.
Голова Приймальної комісії
Андрущенко В. П.

“Рекомендовано”

Вченою радою факультету
Протокол №_ від «__» лютого 2018р.
Голова Вченої ради
/ Свтух В.Б.
підпис ПБ

Програма додаткового вступного випробування (співбесіди)

зетики та естетики

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня **бакалавра**
на базі здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

Спеціальність **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»**

спеціальність (шифр, назва)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програму співбесіди з етики та естетики для вступного фахового випробування на навчання для здобуття ступеня бакалавра на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста розроблено з урахуванням програми з відповідних предметів ступеня молодшого спеціаліста. Співбесіда передбачає не тільки перевірку знань з історії формування основних теоретичних засад етики та естетики, а й можливості абітурієнта до їх осмислення та трансформації у свою повсякденну життєву практику, а згодом і в професійну діяльність за обраним фахом. Етика та естетика – це частина буття людини, практика її поведінки у суспільстві, важлива ознака відношення людини до самої себе та до оточуючих її соціальних та природних явищ. Знання з етики та естетики сприяють формуванню моральних норм та цінностей, етичних та естетичних ідеалів особистості. Саме тому постулати етики та естетики є важливими для майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності як основа їх спілкування з людьми та база для побудови професійних засад соціокультурної діяльності.

На співбесіді абітурієнти мають показати такі знання та вміння:

- розуміти сутність моралі, моральної поведінки, відрізнити моральне від аморального; розуміти сенс моралі як сутності людського життя, знати її основні функції у суспільстві; знати основи професійної етики та норми ділових відносин; розуміти та пояснювати основні категорії естетики;
- знати види і жанри мистецтв, вміти пояснити художні образи в різних видах мистецтва;
- вміти пояснити сутність і значення для людини найвищих моральних цінностей – сенсу життя, щастя, дружби, кохання, сім'ї; вміти пояснити сутність естетичного почуття та естетичного смаку.

Співбесіда ґрунтується на відповідях абітурієнта на два запитання.

**2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА НА
ДОДАТКОВОМУ ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ**

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>На питання теоретичного змісту</i>	<i>На питання практичного змісту</i>
100-123 бали	Низький	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, а тому дає відповідь не по суті поставлених запитань. Не розуміє культурологічних термінів, не орієнтується в сучасних наукових дослідженнях в соціокультурній сфері, не вміє обґрунтовувати професійне значення знань.	Теоретичні положення не ілюструються прикладами з практики, не вміє вирішувати на основі попередньо набутих знань прості ситуації в соціокультурній сфері.
124-149 балів	Задовільний	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Знання та розуміння культурологічних термінів поверхове, відсутнє уміння обґрунтовувати власну думку.	Абітурієнт лише частково вміє використовувати фахові знання для застосування в практиці.
150-174 балів	Достатній	Відповіді на питання білету вірні і достатньо повні. Абітурієнт оперує культурологічними термінами без особливих труднощів, вміє логічно побудувати відповіді на поставлені питання, орієнтується в соціокультурній галузі, логічно обґрунтовує власну думку.	Абітурієнт вміє використовувати теоретичні знання для розробки типових ситуацій в соціокультурній діяльності (з урахуванням спеціалізації, на яку вступає абітурієнт)
175-200 балів	Високий	Абітурієнт дає вірну і розгорнуту відповідь на питання білету. Добре орієнтується в історії	Вміє використовувати теоретичні знання для розробки оригінальних

		світової культури. Глибоко розуміє значення культурологічних термінів та вільно ними оперує. Різнобічно аналізує закономірності розвитку в соціокультурній сфері. Відповідь розгорнута, глибоко обґрунтована, логічно структурована, абітурієнт вільно користується професійною термінологією щодо сучасного стану розвитку соціокультурної галузі.	соціокультурних проектів (з урахуванням спеціалізації, на яку вступає абітурієнт).
--	--	---	--

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М. П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

3.1. Етика та естетика як філософські науки, їх зміст та об'єкт вивчення

Етика і естетика як гуманітарні науки, їх філософське підґрунтя. Особливості етичних і естетичних знань і їх специфічні властивості. Актуальність моральних і духовних цінностей у визначенні життєвих пріоритетів. Єдність Істини, Добра і Краси.

Історія формування етичних і естетичних вчень у контексті різних епох

Еволюція етичних і естетичних концепцій від давнини до сучасності. Специфіка етико-філософських систем і розуміння прекрасного в країнах Давнього Сходу та античного світу. Розвиток естетичної проблематики в межах загальнофілософських вчень давніх країн. Етика та естетика Середньовіччя, доби Відродження. Сутність поняття “гуманізм”. Естетика бароко і класицизму. Моральні та естетичні питання в ідеології Просвітництва. Сутність етичних та естетичних вчень Нового і Новітнього часу. Етика й естетика у філософії постмодернізму.

Основні категорії естетики

Поняття естетичної свідомості та її форми. Естетичне чуття, його основні групи (зовнішні й внутрішні). “Естетичний смак” і “художній смак” у структурі естетичної свідомості, критерії оцінки. Конкретно-історичний характер поняття “естетичний ідеал”. Осмислення його специфіки в історії естетики та працях філософів. Основні естетичні категорії, їх сутність.

Історичні закономірності розвитку мистецтва. Предмет мистецтва. Поняття про художній образ, зміст і форму мистецького твору, стиль і творчий метод, естетичні принципи художньої творчості.

Генеза мистецтва та історія формування його структури. Специфіка культурних регіонів: стародавнього Єгипту, Давньої Греції, Китаю, Індії, Європи. Види мистецтва, їх жанрова та стильова специфіка. Функції мистецтва, його пізнавальна та виховна роль, засоби емоційного впливу на людей та збагачення їх чуттєвого світу і духовної культури.

Мораль, її структура та функції

Норми, правила, мотиви і ціннісні орієнтації як елементи моральної свідомості. Благо і добро як провідні ідеї моральної свідомості. Поняття про моральне зло. Категорії сенсу життя і ставлення до смерті. Способи осмислення людського буття. Сутність категорій: обов’язок, відповідальність, справедливість, щастя.

Поняття моральної самосвідомості. Совість — її головний чинник. Сутність категорій моральної самосвідомості: сором, розкаяння, честь і гідність людини. Функції моралі.

Спілкування як царина людської моральності. Парадигма спілкування в сучасній культурі, його моральні виміри. Поняття про етикет і способи спілкування. Сутність таких етичних понять, як толерантність, милосердя, любов. Культура ділового спілкування.

Основні концепції походження моралі та закономірності її розвитку

Мораль як спосіб людського буття та інституційна регуляція. Мораль і моральність. Мораль і право. Мораль і звичаї та традиції.

Мораль як система принципів, норм і правил поведінки та взаємовідносин між людьми.

Загальнолюдський зміст моральності, моральний статус і рівень моральних вимог до особистості. Етичні колізії. XX ст. та тенденції розвитку моралі.

- 4. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.**

5. СТРУКТУРА БІЛЕТУ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Факультет соціально-економічної освіти та управління

Ступень: бакалавр

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Додаткове вступне

Спеціальність: 028 Менеджмент випробування соціокультурної діяльності

На базі ОКР: «Молодий спеціаліст»

Екзаменаційний білет № __

1. Комунікативна функція моралі
2. Давньогрецькі скульптура та театр

***Затверджено на засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова***

Протокол № __ від «__» березня 2018 р.

Голова фахової комісії _____ / *Євтух В.Б* _____ /
Підпис   Прізвище, ім'я, по-батькові

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Блощинська В.А. Етика. Практикум / В.А. Блощинська–К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 248 с.
2. Бычков В.В. Эстетика / В. В. Бычков. – М.: Гадарика, 2005. – 556 с.
3. Гусейнов А.А.. Этика: Учебник. / А.А.Гусейнов, Р.Г.Апресян – М.: Гадарика, 2000. – 472 с.
4. Етика: Навчальний посібник/ В.О.Лозовой, М.І.Панов та ін. – К.:Юрінком Інтер, 2002. – 224 с.
5. Левчук Л.Т. Естетика / Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю.Кучерюк: Підручник. – К. : Вища школа, 2005. – 399 с.
6. Лук М. Етичні ідеї в філософії України другої половини ХІХ – початку ХХ ст. / М. Лук. – К. : Наукова думка, 1993. – 399 с.
7. Малахов В. Етика: Курс лекцій / В. Малахов. – К.: Либідь, 2000. – 384 с.
8. Некрасов А.И. Этика / А. И. Некрасов. – Х.: Одиссей, 2003. – 400 с.
9. Немцов В.Д. Культура ділового спілкування / В. Д. Немцов. – К. :ЕксОб, 2000. – 200 с.
10. Этика. Энциклопедический словарь/Под ред. Р.Г.Апресяна и А.А.Гусейнова. – М.: Гардарики, 2001. – 671 с.

Додаткова література

1. Ерасов Б. Социальная культурология/Б. Ерасов – М.: Гардарики, 1996.–410с.
2. Ионин Л. Социология культуры / Л. Ионин. 2-е изд. М.: ДЕМО, 1998. – 320 с.
3. Семенюк Э. Информационный подход к познанию действительности / Э. Семенюк. – К.: Око, 1988. – 190 с.